

Zwarte piet vraagt om hulp!

*Een verhalend ontwerp aan de hand van de ontwerpprincipes
van Tamira Oosting.*

Datum: 21-11-16 t/m 05-12-16

Inhoudsopgave

Mijn ontwerpprincipes	3
Verhaallijn.....	4
De doelen voor de kinderen:.....	5
Belangrijke standaarden van LA7	9
De planning in het kort.....	10
Activiteit 1,2,3, 4 en 5	12
Activiteit 6,7,8 en 9	18
Bijlage 1: De brief van zwarte piet	24
Bijlage 2: De smiley's.....	25

Mijn ontwerpprincipes

Voor LA7 heb ik een aantal ontwerpprincipes die ik erg belangrijk vind en waarvan ik denk dat het staat voor een goed vakintegratief en innoverend ontwerp. Ik heb voor de volgende ontwerpprincipes gekozen:

- Verhalend ontwerpen
- Onderzoekend leren
- 21^e eeuwse vaardigheden

Voor meer informatie over mijn ontwerpprincipes, kunt u kijken op mijn blog: <http://tanamasotoje.weebly.com/tamira/quest-4-design>

Stap 1 uitgewerkt:

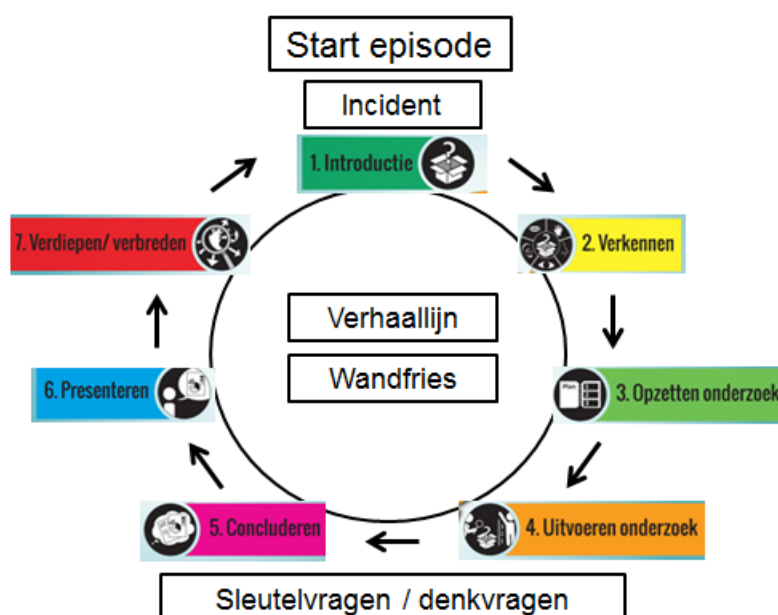
- Ik ga werken vanuit het thema Sinterklaas. Dit sluit heel erg goed aan bij de leef- en belevingswereld van de kinderen.

- Ik ga aansluiten bij meerdere kerndoelen/leerlijnen van www.slo.tule.nl, zodat het een vakintegratief ontwerp gaat worden. Dit leg ik bij het hoofdstuk: De doelen voor de kinderen, beter uit.

- Ik ga bij dit verhalend ontwerp zorgen voor ouderparticipatie (6.2) op twee verschillende manieren. Ik ga de ouders op de hoogte houden van het proces door middel van de app klasbord te gebruiken. Verder wil ik het verhalend ontwerp afsluiten met een presentatie/in loop halfuurtje zodat de kinderen het gemaakte werk kunnen laten zien.

- Met dit ontwerp sluit ik ook aan bij de 21^e eeuwse vaardigheden. Dit doe ik door van te voren een gesprekje met de kinderen te hebben over wat ze nou eigenlijk willen leren/doen met Sinterklaas. Ik neem hier een paar punten van over in mijn verhalend ontwerp. Verder komen er een aantal competenties aanbod in dit ontwerp:

- Creatief denken
- Probleem oplossen
- Communiceren
- Samenwerken
- Kritisch denken

Verhaallijn

Door bij de actualiteit aan te sluiten (3.19) past dit verhalend ontwerp bij Sinterklaas. Het gaat namelijk over een zwarte piet die de hulp van de kinderen erg hard nodig heeft. Dit laat hij weten via een brief die opeens bij ons in de klas ligt. In die brief vraagt hij om hulp, maar hij wil eerst even weten of de kinderen dat wel kunnen doen. Dus daarom heeft hij een test opdracht in de eerste brief zitten. De kinderen moeten de pepernoten die in de brief zitten, gaan verdelen over de kinderen. Hebben we genoeg? Te veel? Hoeveel te veel? Dit moeten de kinderen aan zwarte piet laten weten want zo kan hij zien of ze slim genoeg zijn.

Als we dat gedaan hebben, vraag ik aan de kinderen hoe we dit aan zwarte piet gaan laten weten. Ik zat zelf aan een brief te denken maar als ze met een andere manier komen, doen we dat!

Hierna volgen er gespreken over hoe zwarte piet eruit ziet en waar hij zal wonen. Dit hoort allemaal nog bij episode 1.

Episode twee gaat echt over techniek en onderzoekend leren. De kinderen krijgen weer een brief van zwarte piet en daar staat een hulpvraag in. Zwarte piet wil dat de kinderen gaan helpen met een probleem van de oma van zwarte piet. De oma heeft een kistje waar hele speciale spulletjes in zitten maar er is een keer wat uitgepakt. Dat vind oma natuurlijk echt niet fijn. De vraag aan de kinderen is, of ze zelf een slot kunnen bedenken voor het houten kistje. We gaan samen opzoek naar materiaal, de kinderen mogen natuurlijk ook zelf materiaal mee nemen. Dit zouden we bijvoorbeeld in de knutselhoek neer kunnen leggen zodat de kinderen zelf kunnen experimenteren met de spullen. Dit gaan we daarna bespreken en ook laten zien aan de ouders.

De doelen voor de kinderen:

Doelen van Nederlands:

Kerdoel 1:

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

- De kinderen luisteren naar monologen, bijvoorbeeld naar een klasgenoot die een persoonlijk verhaal vertelt of verslag uitbrengt of naar de leraar die een mededeling doet.
- De kinderen luisteren naar elkaar en naar de leraar tijdens gesprekken, bijvoorbeeld in een kleine kring, bij het spelen in hoeken of tijdens ontdekactiviteiten. In deze gesprekken wisselen ze de rol van luisteraar af met die van spreker. Ze laten middels de volgende gedragingen blijken dat ze (proberen te) begrijpen wat er gezegd is:
  - Ze stellen vragen en geven reacties voor tijdens en na het luisteren
  - Ze geven antwoord op vragen
  - Ze doen voorspellingen over het vervolg van de tekst
  - Ze trekken conclusies naar aanleiding van wat is voorgelezen of verteld is.
- De kinderen stellen met behulp van de leraar eigen leervragen op. Samen gaan ze in gesprekken op zoek naar antwoorden. Ze zoeken in interactie met anderen naar kennis en worden daarin ondersteund door de leraar. De kinderen denken zelf actief na, praten, luisteren naar anderen en leren van elkaar.
- De kinderen houden een mondelinge presentatie naar aanleiding van ontdekactiviteiten.
  - Ze brengen individueel of met een klein groepje verslag uit.
  - Ze demonstreren hun 'onderzoek' en lichten het mondeling toe
- De kinderen leggen schriftelijk vast wat ze geleerd of ervaren hebben, bijvoorbeeld in de vorm van:
  - Een tekening
  - Een stripverhaal
  - Een informatieposter
  - Een boekje

Kerdoel 2:

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

- De kinderen maken kennis met school als institutionele communicatieve situatie, bijvoorbeeld doordat ze: objecten aanduiden, antwoord geven op informatievragen, vertellen over een belevenis, vertellen over wat ze gaan doen en later over de manier waarop ze iets gedaan hebben, een mening geven. Ze houden (korte) monologen:
  - Ze vertellen een persoonlijk verhaal op basis van eigen ervaringen en belevenissen.
  - Ze kunnen iets uitleggen.
- De kinderen nemen actief deel aan gesprekken, dit uit zich in de volgende gedragingen:
  - Ze nemen de gelegenheid om zelf iets te zeggen.
  - Ze gaan door omdat er naar hen geluisterd wordt.
  - Ze geven (uitgebreide) antwoorden op open vragen
  - Ze reageren uit eigen beweging (uitgebreid) op beweringen van anderen

Kerdoel 3:

De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

- De kinderen verwoorden (in de kleine kring) hun mening
- Ze leggen uit waarom ze iets vinden
- Ze voeren onderhandelende gesprekken, waarin ze samen een probleem bespreken, bijvoorbeeld hoe een taak aan te pakken, maar ook samen een oplossing te bedenken. De gesprekken leiden tot een gezamenlijke oplossing of stelling.

Kerdoel 12:

De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

- De kinderen helpen mee met de inrichting van de leeromgeving.
- De kinderen verkennen de wereld door te observeren en te experimenteren. Ze bespreken hun ontdekkingen en leren er zodoende woorden bij.

Doelen van rekenen/wiskunde:

Kerdoel 23:

De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.

- De kinderen beschrijven met de genoemde taalelementen hoeveelheden, vormen, structuren en handelingen (procedures), die ze zien, willen doen of gedaan hebben.
- De kinderen vertellen in de kring wat ze gisteren, vanmorgen of vanmiddag gedaan hebben of gaan doen. Ze gebruiken hierbij allerlei begrippen rond tijd.

Kerdoel 25:

De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van rekenwiskundeproblemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen.

- De kinderen leren oplossingen te onderbouwen en te beoordelen door bijvoorbeeld te redeneren over verbanden, redeneren op grond van eigenschappen of context gebonden betekenissen herkennen.

Kerdoel 26:

De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en in praktische situaties mee te rekenen.

- De kinderen leren wat telwoorden zijn, ze leren de telwoorden in de juiste volgorde en ontdekken dan dat tellen en bepalen van hoeveelheden iets met elkaar te maken hebben. Spelenderwijs leren ze de 'regels' van het tellen van hoeveelheden. Hierbij ontdekken ze ook handige telstrategieën, zoals aanwijzen of verschuiven of groepjes maken, om de kans op fouten te voorkomen en niet in de war te raken.

Kerdoel 28:

De leerlingen leren schattend tellen en rekenen.

- De kinderen voorspellen hoeveel objecten er ergens inzitten of liggen en onderbouwen op grond waarvan ze dat denken; later tellen ze na of het aantal ongeveer klopt en bespreken of de schatting kon kloppen.
- Ze herkennen of er genoeg pepernoten zijn voor alle kinderen in de groep, en of het er meer of minder zullen zijn, zonder tellen, maar door te schatten en te redeneren.

Kerdoel 32:

De leerlingen leren eenvoudige meetkundige problemen op te lossen.

- Ze voeren allerlei activiteiten uit met papier (vouwen, knutselen etc.).

Doelen van natuur en techniek

Kerdoel 44:

De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.

- De kinderen doen onderzoek uit welke onderdelen iets bestaat en waarmee de onderdelen met elkaar verbonden zijn.

Kerdoel 45:

De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.

- De kinderen overleggen met elkaar welke materialen ze gaan gebruiken voor een bepaald probleem. Dit evalueren ze ook met elkaar.

Doelen van ruimte

Kerdoel 50:

De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa, en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

- De kinderen denken na over de plaats waar dingen zich in de buurt bevinden.
- Ze tekenen een kaart van hun buurt en geven die dingen daarop aan.

Doelen van tijd

Kerdoel 51:

De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

- De kinderen leren zich al spelend in de tijd te oriënteren.
- Ze gebruiken in hun gesprekken begrippen die naar de tijdsaanduiding verwijzen zoals: nu, later, vandaag, straks, meteen, morgen en gisteren.
- De kinderen vertellen in de kring over iets dat nu gebeurt, wat ze in het verleden (bijvoorbeeld in het weekend) beleefd hebben of vertellen over iets dat nog gebeurt (toekomst).
- Ze leren de tijd in te delen. Ze leren de tijd in te delen. Ze leren het werk op school te relateren aan de tijd (vandaag doen we dit, morgen doen we dat...).

Doelen van beeldende vorming

Kerdoel 54:

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

- De kinderen maken beeldende werkstukken op basis van zintuigelijke waarnemingen en authentieke ervaringen.
- Ze kijken naar en praten over de verschillende kenmerken.
- Ze tekenen of schilderen.
- De kinderen verkennen de mogelijkheden van beeldaspecten (ruimte, kleur, vorm, textuur en compositie) binnen de context van het onderwerp.
- Ze leren regels hanteren over het veilig gebruiken en schoonmaken van gereedschappen en het opruimen van materialen.

Kerdoel 55:

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

- De kinderen bekijken/luisteren naar elkaars werk.
- Ze vertellen over hun eigen werk.

Belangrijke standaarden van LA7

B5. Vakoverstijgend ontwerpen vanuit de profilering

3.4 profieldeel kennisbasis gekozen profilering beheersen

3.5 leerlijnen beschrijven en toepassen

3.8 mediadidactiek toepassen

4.3 leeromgeving inrichten

C3. Differentiëren naar specifieke onderwijsbehoefte

3.11 veelvoorkomende problemen bij het leren van een vak onderkennen

D2. partnerschap met ouders/verzorgers

6.2 ouderparticipatie organiseren

D4. Betrekken van experts, specialisten, organisaties bij leeractiviteiten vanuit de profilering

3.19 vakinhouden verbinden aan actualiteit

5.1 professionele houding tonen

6.3 doelgericht (digitale) wereld in de school halen

E3. Praktijkgericht onderzoek doen ter verbetering van het onderwijs in de eigen groep

7.3 onderwijs in groep verbeteren

7.4 onderzoeks- en reflectie instrumenten hanteren

De planning in het kort

Datum:	Wat staat er te gebeuren?	Benodigdheden/to do:
<u>21-11-16</u> Activiteit 1: 08.30 Activiteit 2: 9.30 Activiteit 3: 9.40 Activiteit 4: 10.15? Activiteit 5: 11.40	- Start episode 1 – Introductie/verkennen - Incident: brief van zwarte piet - Sleutelvragen: <ul style="list-style-type: none"> • Willen wij zwarte piet gaan helpen? • Wat moeten we nu gaan doen? • Wat moeten we doen met de pepernoten? - Verkennen/opzetten onderzoek - Voordat we gaan werken - Sleutelvraag: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe zal zwarte piet eruit zien? - Uitvoeren onderzoek tijdens de werkles - Verschillende vormen uit de kinderen laten komen en ze laten proberen. - Concluderen/presenteren - Na de werkles, voor het fruit eten - Evalueren/reflecteren - Door middel van een evaluatiestrook kijken hoe de kinderen de ochtend vonden. Hierbij ook vragen stellen	- De brief - Pepernoten → 30 - Foto's maken - Ouders mailen - Wandfries maken - Evaluatiestrook maken
<u>22-11-16</u> Activiteit 6: 08.30 Activiteit 7: 9.00 Activiteit 8: 10.15 Activiteit 9: 11.40	- Terug blik aan de hand van de wandfries - Introductie/verkennen/opzetten onderzoek - Sleutelvraag: <ul style="list-style-type: none"> • Waar zou zwarte piet wonen? • Wat willen we nog meer weten van zwarte piet? • Hoe weet hij waar hij de brief moet vinden? - Uitvoeren onderzoek tijdens de werkles - Verschillende vormen uit de kinderen laten komen en ze laten proberen. - Concluderen/presenteren - Na de werkles, voor het fruit eten - Reflecteren/evalueren - Wat hebben we nu allemaal gedaan? - Weten we nu alles van zwarte piet?	- Foto's maken - Wandfries aanvullen

Activiteit 1,2,3, 4 en 5

Studentnummer:	2527537
SLB:	Nina Plompen
Basisschoolcoach:	Helma Otten
School	Dommelrode
Stagegroep:	Groep 1-2
Mentor	Petra van Dijk
Datum activiteit:	21-11-2016
Domein, vak-/vormingsgebied:	Kring - taal – rekenen – beeldende vorming

Inhoud en doelen:

Inhoud en onderwerp van de leeractiviteit:

Dit zijn de eerste activiteiten van mijn werkmodel wat ik heb gemaakt. Ik begin met mijn verhalend ontwerp door te starten met de eerste episode. Hierin vindt een incident plaats wat de kinderen op moeten lossen. Dit is ook meteen de introductie van de cyclus van onderzoekend leren. De andere stappen komen ook nog naar voren wanneer we het over het uiterlijk van de zwarte piet gaan hebben.

Doelen voor de leerlingen:

Hierboven in het hoofdstuk: doelen voor de kinderen, zijn de doelen beschreven van het hele ontwerp. In deze activiteit komen de volgende kerndoelen en tussendoelen aanbod:

Doelen van taal:

Kerndoel 1:

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

- De kinderen luisteren naar monologen, bijvoorbeeld naar een klasgenoot die een persoonlijk verhaal vertelt of verslag uitbrengt of naar de leraar die een mededeling doet.
- De kinderen luisteren naar elkaar en naar de leraar tijdens gesprekken, bijvoorbeeld in een kleine kring, bij het spelen in hoeken of tijdens ontdekkingsactiviteiten. In deze gesprekken wisselen ze de rol van luisteraar af met die van spreker. Ze laten middels de volgende gedragingen blijken dat ze (proberen te) begrijpen wat er gezegd is:
  - Ze stellen vragen en geven reacties voor tijdens en na het luisteren
  - Ze geven antwoord op vragen
  - Ze doen voorspellingen over het vervolg van de tekst
  - Ze trekken conclusies naar aanleiding van wat is voorgelezen of verteld is.
- De kinderen stellen met behulp van de leraar eigen leervragen op. Samen gaan ze in gesprekken op zoek naar antwoorden. Ze zoeken in interactie met anderen naar kennis en worden daarin ondersteund door de leraar. De kinderen denken zelf actief na, praten, luisteren naar anderen en leren van elkaar.

Kerndoel 2:

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

- De kinderen nemen actief deel aan gesprekken, dit uit zich in de volgende gedragingen:
  - Ze nemen de gelegenheid om zelf iets te zeggen.
  - Ze gaan door omdat er naar hen geluisterd wordt.
  - Ze geven (uitgebreide) antwoorden op open vragen
  - Ze reageren uit eigen beweging (uitgebreid) op beweringen van anderen

Kerdoel 3:

De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

- De kinderen verwoorden (in de kleine kring) hun mening
- Ze leggen uit waarom ze iets vinden
- Ze voeren onderhandelende gesprekken, waarin ze samen een probleem bespreken, bijvoorbeeld hoe een taak aan te pakken, maar ook samen een oplossing te bedenken. De gesprekken leiden tot een gezamenlijke oplossing of stelling.

Kerdoel 12:

De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

- De kinderen helpen mee met de inrichting van de leeromgeving.

Doelen van rekenen/wiskunde:

Kerdoel 23:

De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.

- De kinderen beschrijven met de genoemde taalelementen hoeveelheden, vormen, structuren en handelingen (procedures), die ze zien, willen doen of gedaan hebben.
- De kinderen vertellen in de kring wat ze gisteren, vanmorgen of vanmiddag gedaan hebben of gaan doen. Ze gebruiken hierbij allerlei begrippen rond tijd.

Kerdoel 26:

De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en in praktische situaties mee te rekenen.

- De kinderen leren wat telwoorden zijn, ze leren de telwoorden in de juiste volgorde en ontdekken dan dat tellen en bepalen van hoeveelheden iets met elkaar te maken hebben. Spelenderwijs leren ze de 'regels' van het tellen van hoeveelheden. Hierbij ontdekken ze ook handige telstrategieën, zoals aanwijzen of verschuiven of groepjes maken, om de kans op fouten te voorkomen en niet in de war te raken.

Kerdoel 28:

De leerlingen leren schattend tellen en rekenen.

- De kinderen voorspellen hoeveel objecten er ergens inzitten of liggen en onderbouwen op grond waarvan ze dat denken; later tellen ze na of het aantal ongeveer klopt en bespreken of de schatting kon kloppen.
- Ze herkennen of er genoeg pepernoten zijn voor alle kinderen in de groep, en of het er meer of minder zullen zijn, zonder tellen, maar door te schatten en te redeneren.

Doelen van beeldende vorming

Kerdoel 54:

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

- De kinderen maken beeldende werkstukken op basis van zintuigelijke waarnemingen en authentieke ervaringen.
- Ze kijken naar en praten over de verschillende kenmerken.
- Ze tekenen of schilderen.
- De kinderen verkennen de mogelijkheden van beeldaspecten (ruimte, kleur, vorm, textuur en compositie) binnen de context van het onderwerp.
- Ze leren regels hanteren over het veilig gebruiken en schoonmaken van gereedschappen en het opruimen van materialen.

Kerdoel 55:

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

- De kinderen bekijken/luisteren naar elkaars werk.
- Ze vertellen over hun eigen werk.

Beginsituatie van de leerlingen:

Betekenis/leefomgeving → Voor de kinderen heeft deze activiteit betekenis omdat het aansluit bij de leefomgeving van de kinderen. Ze krijgen een brief van zwarte-piet en hierdoor zijn ze meteen betrokken omdat ze willen weten wat er aan de hand is met zwarte-piet. Dit is de eerste activiteit.

Organisatie → Dit is de eerste activiteit van de dag. We beginnen eerst met het liedje, de dag bespreken en wat we gaan doen. Daarna begin ik met de vraag wat er eigenlijk op tafel ligt. Heeft een van de kinderen dat mee genomen? Dit is de brief van zwarte-piet. De volgende activiteit vindt plaats bij het kiezen. Daarna tijdens het werken gaan de kinderen verder.

Niveau → Het sluit aan bij het niveau van de kinderen doordat ik naar de kerndoelen heb gekeken en doordat ze allemaal mee kunnen doen. Ze kunnen allemaal mee denken en met ideeën komen.

Persoonlijke leerdoelen, gerelateerd aan het persoonlijk ontwikkelingsplan:

3.5 leerlijnen beschrijven en toepassen

Criterium: Beschrijft leerlijnen en past deze toe.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik heb een verhalend ontwerp bedacht, een opzette, en heb toen daarna meteen gekeken welke leerlijnen ik daar aan kan koppelen. Dit zijn vakoverstijgende doelen in deze les wat we zijn met taal en rekenen bezig.

4.3 leeromgeving inrichten

Criterium: Richt de leeromgeving uitdagend en veilig in.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik richt de leeromgeving uitdagend in doordat ik kom met een brief van zwarte-piet. Zo zijn de kinderen meteen betrokken en willen ze meer weten. Hierdoor zijn ze onbewust ook met verschillende leerlijnen bezig. Verder is het ook veilig doordat ik het in de gaten houd en de hoofdlijnen heb bedacht. Verder mogen de kinderen zelf veel inbrengen en met ideeën komen.

6.2 ouderparticipatie organiseren

Criterium: Organiseert ouderparticipatie

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Aan het einde van dit ontwerp, komen de ouders kijken naar wat de kinderen allemaal hebben ondernomen. Ik stuur de

ouders hier een mail over. Verder kunnen ze mij volgen via mijn blog en via klasbord. Daar plaats ik foto's op en houd ze zo ook op de hoogte met waar we mee bezig zijn.

3.19 vakinhouden verbinden aan de actualiteit

criterium: *Verbindt vakinhouden aan de actualiteit*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik verbind de vakinhouden aan de actualiteit door het verhalend ontwerp over zwarte-piet te laten gaan omdat het nu de sinterklaasperiode is. Alles wat ik doe met de kinderen heeft daar mee te maken.

5.1 toont een professionele houding

criterium: *Toont een professionele houding.*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik toon een professionele houding door een draaiboek te maken van mijn verhalend ontwerp zodat anderen ook zien waar ik mee bezig ben en natuurlijk ook de kinderen. Verder test ik of het werkt en daar toon ik ook een professionele houding door objectief te zijn en te kijken of het nou wel echt werkt en wat misschien anders vorm gegeven moet worden. Ik ben professioneel naar ouders toe, wanneer ze iets willen weten en ook naar de collega's.

7.3 onderwijs in groep verbeteren

criterium: *Verbetert het onderwijs in de groep op basis van onderzoek*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben bezig om het onderwijs in de groep te verbeteren door middel van onderzoek. Ik heb een aantal onderwijsprincipes opgesteld, en deze ga ik testen in de les om te kijken of daar het onderwijs in de groep beter van wordt.

7.4 onderzoeks- en reflectie instrumenten hanteren

criterium: *Hanteert vanuit een onderzoekende houding onderzoeks- en reflectie instrumenten*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben hier mee bezig omdat ik een onderzoekende houding heb, doordat ik ga kijken of mijn onderwijsprincipes wel werken. Ik reflecteer aan het einde van een activiteit zelf, met de kinderen en ook natuurlijk met mijn mentor.

De organisatie		
Didactische werkvormen	Speel-leeractiviteit	Organisatie / materialen
<p><i>Inleiding</i> – Interactievorm omdat ik alles uit de kinderen wil laten komen.</p> <p><i>Kern:</i> Interactievorm omdat de kinderen de opdracht van zwarte piet gaan uitvoeren.</p> <p><i>Slot:</i> Interactievorm omdat ik erachter wil komen wat ze hiervan vonden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luisteren - praten - denken - verdelen - tekenen 	<p><i>Organisatie:</i> Activiteit 1, om 08.30. Activiteit 2, om 9.00. Activiteit 3</p> <p><i>Materiaal:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - brief - pepernoten - evalueerstrook

Opbouw van de leeractiviteit	Tijd
<p>De kinderen komen vanaf 8.20 binnen en om 8.30 ga ik beginnen. Ze zitten dan allemaal in de kring. Dit moeten we eerst even doen voordat ik met de activiteit kan beginnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welkom liedje 	8.30

- Dag bespreken en wat we gaan doen deze ochtend - Bespreken wat de kinderen hebben mee genomen	
Activiteit 1: Start episode – incident – introductie/verkennen	
<u>Inleiding:</u> Ik begin met een vraag te stellen aan de kinderen, of ze weten wat daar in het midden op de tafel ligt? Is dat van een van jullie? - Vragen of een kind het even wil pakken en kijken wat erin zit. - Wat moeten we daar mee gaan doen? - Brief voorlezen. - Wat wil zwarte piet dat wij gaan doen? - Wat moeten we met de pepernoten doen?	8.40
<u>Kern:</u> - De opdracht uitvoeren die in de brief stond. - Hoe laten we dit nu aan zwarte piet weten? - Iets doen waar de kinderen op komen.	8.45
<u>(Slot:)</u> - Wat vonden de kinderen van de brief van zwarte piet? Kort even aan het woord laten.	8.55
9.00 – 9.30 verjaardag van J.	9.00
Activiteit 2: Verkennen/opzetten onderzoek De kinderen zetten hun stoel aan de tafel neer en komen op de grond bij het kiesbord zitten. Ik stel dan een sleutelvraag: - Hoe zal de zwarte piet er eigenlijk uitzien? Kunnen we die gaan maken? Op welke manieren kunnen we dat allemaal gaan doen?	9.30
Activiteit 3: Uitvoeren onderzoek/concluderen Tijdens het werken zijn de kinderen bezig met een zwarte piet te maken. Ik loop hierbij rond en stel vragen over de zwarte piet.	9.40
Activiteit 4: Concluderen/presenteren Na de werkles, voordat we fruit gaan eten. Wil ik de kinderen hun werkjes laten presenteren. Ze vertellen wat ze gedaan hebben en hoe zwarte piet eruit ziet Fruit eten – gymen?	?? Rond 10.15
Activiteit 5: Reflecteren/evalueren Ik wil met de kinderen evalueren door middel van smiley's. Ik heb een strook van 3 blaadjes op tafel liggen: groen, oranje en rood. - Wat vonden ze leuk? Wat vonden ze niet leuk?	11.40

<ul style="list-style-type: none"> - Naamkaartje pakken en bij een smiley neerleggen. - Foto van maken. - Daarna mogen de kinderen hun kaartje weer pakken en om de beurt gaan kiezen. Overblijf kinderen eerst daarna de kinderen die naar huis gaan.	
--	--

Activiteit 6,7,8 en 9

Studentnummer:	2527537
SLB:	Nina Plompen
Basisschoolcoach:	Helma Otten
School	Dommelrode
Stagegroep:	Groep 1-2
Mentor	Petra van Dijk
Datum activiteit:	22-11-2016
Domein, vak-/vormingsgebied:	Taal – aardrijkskunde - rekenen

Inhoud en doelen:

Inhoud en onderwerp van de leeractiviteit:

We zitten nog steeds in de eerst episode. We gaan nu meer naar de aardrijkskunde kant kijken van het verhaal. Waar zou zwarte piet wonen? Kunnen we daar een kaart van maken? Weet hij waar hij onze brief moet vinden? Rekenen komt hier ook bij kijken.

Doelen voor de leerlingen:

Hierboven in het hoofdstuk: doelen voor de kinderen, zijn de doelen beschreven van het hele ontwerp. In deze activiteit komen de volgende kerndoelen en tussendoelen aanbod:

Doelen van Nederlands:

Kerndoel 1:

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

- De kinderen luisteren naar monologen, bijvoorbeeld naar een klasgenoot die een persoonlijk verhaal vertelt of verslag uitbrengt of naar de leraar die een mededeling doet.
- De kinderen luisteren naar elkaar en naar de leraar tijdens gesprekken, bijvoorbeeld in een kleine kring, bij het spelen in hoeken of tijdens ontdekactiviteiten. In deze gesprekken wisselen ze de rol van luisteraar af met die van spreker. Ze laten middels de volgende gedragingen blijken dat ze (proberen te) begrijpen wat er gezegd is:
  - Ze stellen vragen en geven reacties voor tijdens en na het luisteren
  - Ze geven antwoord op vragen
  - Ze doen voorspellingen over het vervolg van de tekst
  - Ze trekken conclusies naar aanleiding van wat is voorgelezen of verteld is.
- De kinderen stellen met behulp van de leraar eigen leervragen op. Samen gaan ze in gesprekken op zoek naar antwoorden. Ze zoeken in interactie met anderen naar kennis en worden daarin ondersteund door de leraar. De kinderen denken zelf actief na, praten, luisteren naar anderen en leren van elkaar.
- De kinderen houden een mondelinge presentatie naar aanleiding van ontdekactiviteiten.
  - Ze brengen individueel of met een klein groepje verslag uit.
  - Ze demonstreren hun 'onderzoek' en lichten het mondeling toe
- De kinderen leggen schriftelijk vast wat ze geleerd of ervaren hebben, bijvoorbeeld

in de vorm van:

- Een tekening
- Een stripverhaal
- Een informatieposter
- Een boekje

Kerdoel 2:

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

- De kinderen maken kennis met school als institutionele communicatieve situatie, bijvoorbeeld doordat ze: objecten aanduiden, antwoord geven op informatievragen, vertellen over een belevenis, vertellen over wat ze gaan doen en later over de manier waarop ze iets gedaan hebben, een mening geven. Ze houden (korte) monologen:

- Ze vertellen een persoonlijk verhaal op basis van eigen ervaringen en belevenissen.
- Ze kunnen iets uitleggen.

- De kinderen nemen actief deel aan gesprekken, dit uit zich in de volgende gedragingen:

- Ze nemen de gelegenheid om zelf iets te zeggen.
- Ze gaan door omdat er naar hen geluisterd wordt.
- Ze geven (uitgebreide) antwoorden op open vragen
- Ze reageren uit eigen beweging (uitgebreid) op beweringen van anderen

Kerdoel 3:

De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

- De kinderen verwoorden (in de kleine kring) hun mening

- Ze leggen uit waarom ze iets vinden

- Ze voeren onderhandelende gesprekken, waarin ze samen een probleem bespreken, bijvoorbeeld hoe een taak aan te pakken, maar ook samen een oplossing te bedenken. De gesprekken leiden tot een gezamenlijke oplossing of stelling.

Kerdoel 12:

De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

- De kinderen helpen mee met de inrichting van de leeromgeving.

- De kinderen verkennen de wereld door te observeren en te experimenteren. Ze bespreken hun ontdekkingen en leren er zodoende woorden bij.

Doelen van rekenen/wiskunde:

Kerdoel 23:

De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.

- De kinderen vertellen in de kring wat ze gisteren, vanmorgen of vanmiddag gedaan hebben of gaan doen. Ze gebruiken hierbij allerlei begrippen rond tijd.

Kerdoel 25:

De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van rekenwiskundeproblemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen.

- De kinderen leren oplossingen te onderbouwen en te beoordelen door bijvoorbeeld te redeneren over verbanden, redeneren op grond van eigenschappen of context gebonden betekenissen herkennen.

Kerdoel 32:

De leerlingen leren eenvoudige meetkundige problemen op te lossen.

- Ze voeren allerlei activiteiten uit met papier (vouwen, knutselen etc.).

Doelen van ruimte

Kerdoel 50:

De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa, en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

- De kinderen denken na over de plaats waar dingen zich in de buurt bevinden.
- Ze tekenen een kaart van hun buurt en geven die dingen daarop aan.

Doelen van tijd

Kerdoel 51:

De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

- De kinderen leren zich al spelend in de tijd te oriënteren.
- Ze gebruiken in hun gesprekken begrippen die naar de tijdsaanduiding verwijzen zoals: nu, later, vandaag, straks, meteen, morgen en gisteren.
- De kinderen vertellen in de kring over iets dat nu gebeurt, wat ze in het verleden (bijvoorbeeld in het weekend) beleefd hebben of vertellen over iets dat nog gebeurt (toekomst).
- Ze leren de tijd in te delen. Ze leren de tijd in te delen. Ze leren het werk op school te relateren aan de tijd (vandaag doen we dit, morgen doen we dat...).

Doelen van beeldende vorming

Kerdoel 54:

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

- De kinderen maken beeldende werkstukken op basis van zintuigelijke waarnemingen en authentieke ervaringen.
- Ze kijken naar en praten over de verschillende kenmerken.
- Ze tekenen of schilderen.
- De kinderen verkennen de mogelijkheden van beeldaspecten (ruimte, kleur, vorm, textuur en compositie) binnen de context van het onderwerp.
- Ze leren regels hanteren over het veilig gebruiken en schoonmaken van gereedschappen en het opruimen van materialen.

Kerdoel 55:

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

- De kinderen bekijken/luisteren naar elkaars werk.
- Ze vertellen over hun eigen werk.

Beginsituatie van de leerlingen:

Betekenis/leefomgeving → De kinderen zitten nu als het goed is in het verhaal en heeft daarom ook betekenis voor ze. We gaan nu kijken waar zwarte piet vandaan komt, en dat laten ze allemaal op hun eigen manier zien. Dit geeft betekenis voor ze en past bij de leefomgeving.

Organisatie → Dit is de eerste activiteit van de dag. We beginnen eerst met het liedje, de dag bespreken en wat we gaan doen. Daarna gaan we even kijken naar de wandfries. Wat hebben we gisteren gedaan. Nu ben ik benieuwd waar zwarte piet woont? Weet zwarte piet onze brief wel te vinden?

Niveau → Het sluit aan bij het niveau van de kinderen doordat ik naar de kerndoelen heb gekeken en doordat ze allemaal mee kunnen doen. Ze kunnen allemaal mee denken en met ideeën komen.

Persoonlijke leerdoelen, gerelateerd aan het persoonlijk ontwikkelingsplan:

3.5 leerlijnen beschrijven en toepassen

Criterium: Beschrijft leerlijnen en past deze toe.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik heb een verhalend ontwerp bedacht, een opzetje, en heb toen daarna meteen gekeken welke leerlijnen ik daar aan kan koppelen. Dit zijn vakoverstijgende doelen in deze les wat we zijn met taal en rekenen bezig.

4.3 leeromgeving inrichten

Criterium: Richt de leeromgeving uitdagend en veilig in.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik richt de leeromgeving uitdagend in doordat ik kom met een brief van zwarte piet. Zo zijn de kinderen meteen betrokken en willen ze meer weten. Hierdoor zijn ze onbewust ook met verschillende leerlijnen bezig. Verder is het ook veilig doordat ik het in de gaten houd en de hoofdlijnen heb bedacht. Verder mogen de kinderen zelf veel inbrengen en met ideeën komen.

6.2 ouderparticipatie organiseren

Criterium: Organiseert ouderparticipatie

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Aan het einde van dit ontwerp, komen de ouders kijken naar wat de kinderen allemaal hebben ondernomen. Ik stuur de ouders hier een mail over. Verder kunnen ze mij volgen via mijn blog en via klasbord. Daar plaats ik foto's op en houd ze zo ook op de hoogte met waar we mee bezig zijn.

3.19 vakinhouden verbinden aan de actualiteit

Criterium: Verbindt vakinhouden aan de actualiteit

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik verbind de vakinhouden aan de actualiteit door het verhalend ontwerp over zwarte-piet te laten gaan omdat het nu de sinterklaasperiode is. Alles wat ik doe met de kinderen heeft daar mee te maken.

5.1 toont een professionele houding

Criterium: Toont een professionele houding.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik toon een professionele houding door een draaiboek te maken van mijn verhalend ontwerp zodat anderen ook zien waar ik mee bezig ben en natuurlijk ook de kinderen. Verder test ik of het werkt en daar toon ik ook een professionele houding door objectief te zijn en te kijken of het nou wel echt werkt en wat misschien anders vorm gegeven moet worden. Ik ben professioneel naar ouders toe, wanneer ze iets willen weten en ook naar de collega's.

7.3 onderwijs in groep verbeteren

Criterium: Verbeter het onderwijs in de groep op basis van onderzoek

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben bezig om het onderwijs in de groep te verbeteren door middel van onderzoek. Ik heb een aantal onderwijsprincipes opgesteld, en deze ga ik testen in de les om te kijken of daar het onderwijs in de groep beter van wordt.

7.4 onderzoeks- en reflectie instrumenten hanteren

criterium: *Hanteert vanuit een onderzoekende houding onderzoeks- en reflectie instrumenten*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben hier mee bezig omdat ik een onderzoekende houding heb, doordat ik ga kijken of mijn onderwijsprincipes wel werken. Ik reflecteer aan het einde van een activiteit zelf, met de kinderen en ook natuurlijk met mijn mentor.

De organisatie		
Didactische werkvormen	Speel-leeractiviteit	Organisatie / materialen
<p><i>Inleiding</i> – Interactievorm omdat ik alles uit de kinderen wil laten komen. <i>Kern:</i> Interactievorm omdat de kinderen de opdracht van zwarte piet gaan uitvoeren. <i>Slot:</i> Interactievorm omdat ik erachter wil komen wat ze hiervan vonden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luisteren - praten - denken - tellen - verdelen - tekenen 	<p><i>Organisatie:</i> Activiteit 6, om 08.30. Activiteit 7, om 9.30, activiteit 8, om 10.15. Activiteit 9, om 11.40.</p> <p><i>Materiaal:</i> - wandfries</p>

Opbouw van de leeractiviteit	Tijd
<p>De kinderen komen vanaf 8.20 binnen en om 8.30 ga ik beginnen. Ze zitten dan allemaal in de kring. Dit moeten we eerst even doen voordat ik met de activiteit kan beginnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welkom liedje - Dag bespreken en wat we gaan doen deze ochtend - Bespreken wat de kinderen hebben mee genomen 	8.30
<p>Activiteit 6: Verkennen/ opzetten onderzoek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Even terug blikken naar gisteren aan de hand van de wandfries. - Waar zou zwarte piet wonen? - Hoe weet de zwarte piet waar hij onze brief moet vinden - Wat willen we nog meer weten van zwarte piet? 	8.40
<p>Activiteit 7: Uitvoeren onderzoek/concluderen</p> <p>De kinderen zetten hun stoel aan de tafel neer en komen op de grond bij het kiesbord zitten. Ik stel dan een sleutelvraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verschillende vormen uit de kinderen laten komen en ze laten proberen tijdens de werkles. 	9.00

<p>Activiteit 8: Concluderen/presenteren Na het werken en nadat we alles hebben opgeruimd. Vraag ik een paar kinderen om te laten zien wat ze hebben gemaakt. Dit mogen ze dan presenteren.</p>	Rond 10.15
<p>Activiteit 9: Reflecteren/evalueren - Wat hebben we nu allemaal gedaan? - Weten we nu alles van zwarte piet? - Wat willen we nog meer weten?</p>	11.40

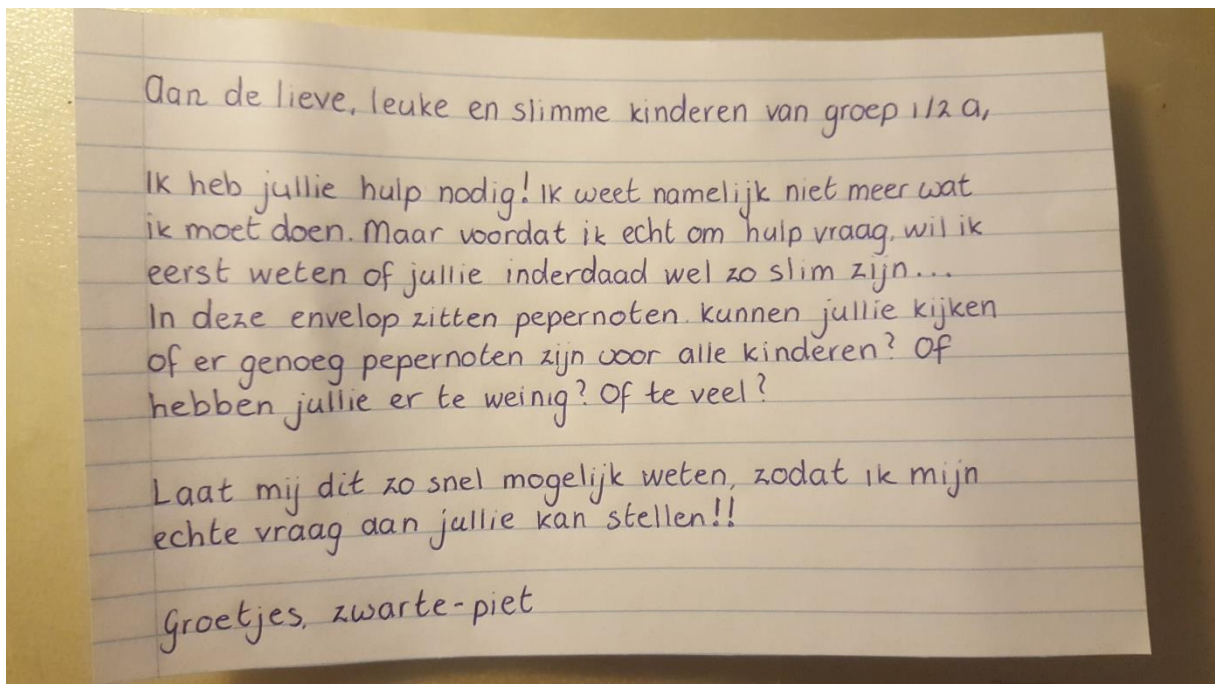
Kennisbasis aardrijkskunde:

Bijlage 1: De brief van zwarte piet

Aan de lieve, leuke en slimme kinderen van groep 1/2 a,

Ik heb jullie hulp nodig! Ik weet niet meer wat ik moet doen. Maar voordat ik echt om hulp vraag, wil ik eerst weten of jullie inderdaad wel zo slim zijn.. In deze envelop zitten pepernoten. Kunnen jullie kijken of er genoeg pepernoten zijn voor alle kinderen? Of hebben jullie er te weinig? Of te veel? Laat mij dit zo snel mogelijk weten, zodat ik mijn echte vraag aan jullie kan stellen!!

Groetjes, zwarte piet

Bijlage 2: De smiley's

